

## Verenigd in verscheidenheid

### Schriftlezing: 1 Korintiërs 12:12-14 (NBV21)

*“Zoals ons lichaam uit één geheel bestaat met veel delen, en alle lichaamsdelen samen één lichaam vormen, zo is het ook met het lichaam van Christus. Wij zijn allen gedoopt in één Geest en zijn daardoor één lichaam geworden, of we nu Joden of Grieken zijn, slaven of vrijen, en wij allen hebben van één Geest te drinken gekregen. Ook het lichaam bestaat niet uit één deel maar uit vele.”*

---

Geliefde broeders en zusters in Jezus Christus,

*Merdeka! (Lang leve de onafhankelijkheid!)*

Vandaag viert het Indonesische volk de 80e verjaardag van de onafhankelijkheid van de Republiek Indonesië. En dit jaar valt deze dag op een zondag. Daarom willen wij vandaag samen deze bijzondere dag vieren én onze dank aan God uitspreken in een dankdienst, met als thema: *“Bersatu di dalam Perbedaan – Verenigd in verscheidenheid.”*

In ons samenleven in deze wereld is het vanzelfsprekend dat er verschillen bestaan: verschillen in afkomst, cultuur, religie, sociale status, geslacht, opleiding, en nog veel meer. Daarbij komen nog verschillen in mening, visie en karakter, die soms tot conflicten kunnen leiden. Ja, we leven in een wereld vol diversiteit.

Hoewel het niet altijd gemakkelijk is om één te zijn te midden van verschillen, mogen we leren deze verschillen te zien als een gave en niet als een belemmering. Ook in de gemeente van Korinte was er diversiteit: er waren zowel Joden als Grieken, zowel slaven als vrije mensen. En toch werden zij allen verenigd in Christus.

Voor Indonesië geldt dat misschien nog sterker. Indonesië is een van de meest heterogene landen ter wereld: meer dan 17.000 eilanden, zo'n 300 etnische groepen en meer dan 50 talen of dialecten. Met ruim 280 miljoen inwoners (ter vergelijking: Nederland heeft er circa 18,35 miljoen) is het een enorme uitdaging om dit land bijeen te houden.

Toch mogen we dankbaar zijn dat Indonesië, ondanks zoveel diversiteit, nog steeds één land is. Natuurlijk zijn er altijd bedreigingen van verdeeldheid, maar de geschiedenis leert dat in veel Indonesische gemeenschappen **de geest van samenwerking – gotong royong** – al eeuwenlang leeft. In iedere regio bestaan daar eigen woorden voor, zoals:

- Mapalus (Minahasa)
- Sambatan of Rewang (Jawa)
- Ngayah (Bali)
- Marsialapari (Batak)
- Manunggal Sakato (Minangkabau)
- Pela Gandong (Maluku)
- Maramba (Sumba, NTT)
- Sauyunan of Sabilulungan (Sunda)
- Rambu Solo of rambu Tuka (Toraja)
- Masohi (Papua)
- Nyambat of Andilan (Betawi)

De filosofie erachter is:

- Het gemeenschappelijk belang gaat boven het eigen belang

- Persoonlijk lijden wordt beschouwd als gezamenlijk lijden
- Iedereen heeft een rol, ongeacht sociale status
- Men leeft in wederzijds vertrouwen, geven en nemen

In wezen is de kerk een gemeenschap, een groep mensen die hand in hand gaan en samenwerken. In het Grieks, de oorspronkelijke taal van het Nieuwe Testament, wordt gemeenschap meestal aangeduid met het woord *koinonia*, wat betekent: een groep mensen die samen deelneemt en samen verantwoordelijkheid draagt voor een gemeenschappelijk bezit. Toch is het in de werkelijkheid helaas zo, dat niet weinig kerken of gemeenschappen van gelovigen verdeeldheid ervaren.

Hier zien we drie elementen van begrip:

1. Ieder persoon heeft een aandeel en een rol in dat gezamenlijke bezit.
2. Ieder persoon is verplicht om aan de ander te geven wat hem of haar toekomt, binnen dat gezamenlijke bezit.
3. Zij worden samen verenigd door en voor dat gezamenlijke bezit.

In de context van het christelijk geloof betekent dit opnieuw dat wij allen verenigd zijn door Christus. De basis van onze eenheid is Jezus Christus. Daarom betekent *koinonia* gemeenschap met Christus en met medegelovigen. Dit houdt echter niet in dat er in de gemeente geen verschil van mening mag zijn. Verschillen zullen er zeker zijn in het samenleven.

Wat hier belangrijk is, is hoe ieder lid zijn positie en rol begrijpt, en hoe ieder lid voortdurend “kijkt” naar Christus als de basis van de relatie die hen verenigt. Wanneer dit gebeurt, zal hoe groot de verschillen binnen de gemeente ook zijn, er geen scheuring ontstaan, omdat Jezus Christus hun fundament blijft.

In onze perikoop gebruikt de apostel Paulus de metafoor van “het lichaam”. Het lichaam is één, maar heeft veel leden. Wij allen zijn door de Heilige Geest verenigd tot het lichaam van Christus. Elk lid heeft zijn eigen rol en functie. Opdat het lichaam goed functioneert, moet elk lid alleen zijn eigen rol en functie vervullen. In dit verband mag niemand zich het belangrijkste of het meest verdienstelijke lid van het lichaam van Christus voelen.

We weten dat de uitdagingen van deze tijd niet gering zijn. De wereld is steeds meer geseculariseerd, in die zin dat Gods rol steeds verder wordt teruggedrongen uit het leven van de mens, die steeds individualistischer wordt. Daarbij komt de snelle technologische vooruitgang, vooral met de opkomst van AI (*Artificial Intelligence*). Tegenwoordig zijn bijna alle aspecten van het leven afhankelijk van AI.

Door deze uitdagingen wordt het voor mensen steeds moeilijker om samen te werken, en wordt de kans op conflicten groter. Hoe meer de rol van God wordt beperkt, hoe meer de rol van de mens grenzen overschrijdt. Mensen strijden om de sterkste, de slimste en de machtigste te zijn. Denk aan de verleiding van de duivel: “*Jullie zullen zijn als God!*” De duivel gebruikt vaak verschillen als aanleiding om gemeenten te verdelen, maar God roept ons op om verschillen te zien als een zegen.

Geliefde broeders en zusters in Jezus Christus,

Wat moeten wij dan doen, als mensen die verlost zijn van hun zonden en gered zijn? Als mensen die bevrijd zijn van de straf op de zonde? Wij moeten de eenheid bewaren. Wij moeten één zijn. Onthoud: eenheid betekent niet dat we allemaal precies hetzelfde moeten zijn. In christelijk perspectief betekent eenheid: eenheid van hart, geloof en levensdoel.

Zoals in een orkest: er zijn veel instrumenten met elk een eigen klank. Als iedereen precies dezelfde toon op dezelfde manier zou spelen, zou de muziek saai worden. Maar wanneer ieder zijn eigen partij speelt volgens de partituur en onder leiding van één dirigent, ontstaat er een prachtige harmonie. Zo is het ook met de kerk. In het orkest van Christus is Hij de “Dirigent” en wij zijn allemaal spelers. Het wordt lastig als iedereen dirigent wil zijn!

Zo is het ook met onze kerk en onze samenleving. We verschillen misschien in aanpak, smaak of mening, maar als het doel hetzelfde is — God verheerlijken en de ander opbouwen — dan worden die verschillen een bron van kracht in plaats van verdeeldheid. Juist omdat ieder lid anders is, kan het lichaam als geheel perfect functioneren. Uniformiteit is niet het doel, maar eenheid in verscheidenheid.

Een tweede punt over eenheid: als wij werkelijk één kunnen zijn, zal dat een getuigenis voor de wereld zijn. Misschien vraagt iemand: “Hoe kunnen we één zijn met een ‘vijand’, met iemand die ons pijn heeft gedaan of beledigd heeft, of met iemand die een heel andere kijk heeft?” Dat is precies de uitdaging — het is niet eenvoudig om één te zijn in verscheidenheid.

Geliefde broeders en zusters in Jezus Christus,

Wij mogen dankbaar zijn dat wij, zondige en onwaardige mensen, door God aanvaard worden zoals wij zijn, zonder naar ons verleden te kijken. Niet alleen worden wij aanvaard, maar wij worden erkend als Zijn kinderen. Wij zijn verlost van onze zonden en gered, en wij zijn kostbaar in Gods ogen. Maar laat het daar niet bij blijven.

Vanaf het moment dat wij besloten hebben om Jezus te volgen, is onze levensfocus veranderd — niet langer gericht op onszelf, maar op de gemeenschap met God, onze broeders en zusters in het geloof, en onze medemensen.

Er is een waargebeurd verhaal uit de Tweede Wereldoorlog in Engeland. Toen bouwden de Britse troepen een gevechtsvliegtuig genaamd *Spitfire*. Elk onderdeel werd in een andere fabriek gemaakt — de vleugels in de ene stad, het landingsgestel in een andere, de motor elders. Elke fabriek had zijn eigen methode en werkcultuur. Als elke fabriek had vastgehouden aan haar eigen manier zonder coördinatie, zou het vliegtuig nooit voltooid zijn. Maar omdat ze zich bewust waren van hetzelfde doel — het winnen van de oorlog — werkten ze samen. Het resultaat was dat de *Spitfire* een van de meest invloedrijke vliegtuigen werd in de overwinning van Engeland.

Moge het zo zijn dat wij, te midden van onze verschillen, één kunnen zijn. Moge God ons leven en onze rol gebruiken om Jezus bekend te maken, zodat steeds meer mensen Zijn liefde en kracht in hun leven ervaren.

Van harte gefeliciteerd met het 80-jarig bestaan van de Republiek Indonesië. Moge God Indonesië en ons allen overvloedig zegenen.

AMEN